

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Szobotica, 1922. évi január hó 10. XXIII. évfolyam 10. szám. **KEDD**

Megjelenik minden reggel, Únnep után délben.
Telefon: kiadó hivatal 8—98. szerkesztőség 3—10.

Ára fél dinár

Szerkesztőség: Kralja Aleksandra-utca 4. sz.
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra-utca 1. szám.

Zsidó nemzetiség

Írta: Fischer Jákó dr.

Szívesen adjuk közre a kitűnő közéleti férfiú cikkét, mely azonban nem felezi ki a Bácsmegyei Napló véleményét a zsidóság politikai szervezkedésének sokat vitatott kérdésében. E kérdésben a lap a teljes érdektelenség álláspontjára helyezkedik.

Ezt a kérdést is a világháború eredménye tette aktuálissá. Azelett is beszéltek róla, de általános volt a vélemény, hogy a zsidóságot nem lehet nemzethez tekinteni, hanem vallásfelekezetnek vagy fajnak, aszerint, amint jókarral vagy gyűlölésséggel kezelik a kérdést. Csak kevé-ábrándozó foglalkozott a zsidóország föltámasztásával és ez is főleg abból a humánus felfogásból indultak ki, hogy az üldözött, mindenütt alkalmatlannak tartott zsidóság részére egy közös menedékhelyet biztosítsanak.

A világtörténelem nagy szabóasztalánál a térfékek vagdálói és összetűzdelő szabások egy létezőszoztól nyí szentelések kiszabták a régi zsidó országot és a világ összes zsidóit kinevezték nemzetnek. Hogy ezt nem annyira humanitárius szempontból tették, arra elég bizonyíték Angliának nagylelkű protektorátusa, mely időközönként jelentést egyebet, mint hatámi terjeszkedést és a wilsoni elveknek u ből való megcsúfolását, hogy népeket akarattal ellenére sem szédarabolni, sem összeteregni nem lehet.

A nemzet nem egyéb, mint az egy területen lakó, egyformán gondolkozó és beszélő emberek társulata. Egy nagy család intimitása és együttélése, véd- és dacsóvetsége. Az összekötés, a közös sors, melyet a természet ötvénye, éghajlati viszonylatok, mászinu emberek ellenséges indulata irányítanak, az az envy, mely az emberek egy tömeget összetartja, egy helyre köti. Bölcsöd és s maiban sírod is, mely apri és eltakar. Menedéggé, amíg egy nemzet polgárai egy tömegben laknak, egy nyelvet beszélnek, egy szokást követnek, egy ellenség ellen védekeznek addig ez a nemzet nem is rád, h viák azt lenyelnek, csehnek vagy innak. Évszázadok sem kép sek kiirtani az egytvetőterítőz őszitőszertü éré é és a főtőszabadulés gondolatát. De ha egy nemzet lakossága szétszakad a világ minden tájára, elhagyja maga közösségét, elfelejti a nyelvet és évecrdeken keresztül idegen országokba és népek közt elgyenyűk, elvesztette a föltámasztás és egyesülés őszitő, ezt külső befolyásokkal föltámasztani nem lehet, ez a rep elvezette örökre nemzeti jellegű, önálló föltámasztási hivatás.

És ut feltámaszt a mediatő, hogy az islem gondviselésnek nem volt e

kifejezett célja az, hogy a zsidóságot szétszórja a szélrózsa minden irányába, amiként megcsinálta a babiloni nyelvtávarij, hogy a zsidóság sohase egyesülhőe ismét és a népek sohase beszéljenek egy nyelvet? Vajon nincs-e szüksége a világnak arra, hogy minden országban lakjanak zsidók és ne csak egyben. Nem szükséges-e, hogy minden országnak legyen meg az ő Prigel-jknabeja, amelyen gyakorolja a sa át föltényességét, amelyet állandó elnyomatásnak vet alá, hogy az ruganyossá legye az őnfentartás őszitőnt, megacélozza, a föltéle törekvésre őszitőkélje nemes munkára serkenitse és m gakkadályozza az uralkodó osztály holtpontira jutását, a föltélességet? Nem tölti-e be a nemzetek kerényitűtő kemencéjébe az élesztő szerepét az elszört zsidóság, mely egy tömegben élvezhetetlen, de kisebb adagokban nélkülözhetetlen. Keletlen lett minden kenyér nélküli. Példa erre a zsidómentes Spanyolország, mely a zsidók eltávolítása óta állandó dekadenciába slyűed. Szükség van arra, hogy a nyelvek különbözősége miatt a zsidók befészkelődése miatt az ütköző pontok, a surlódási felületek árdességei szaporodjanak, mert ha minden ember egy nyelvet beszél e ránden ember a másikkal teljes egyetértésben tárt őni, olyan paradiisomi árt őnére visszi, mely minden társadalmi fejlődést megölné, a teljes nyugalmi állapotot teremelné meg. Csak az elégtelenség serkenteti tette az embereket, a nyugalom a halált jelenti, pedig az emberiség életre van teremtve s tetekre hivatva.

Ugy van tehát jól, ahogy van. Zsidó nemzet, ha van is, — nincs Papíron megcsinálható, a gyakorlatban keresztül nem vihető és ne is legyen. Zsidó nemzet iránti érzést egy zsidó ország iránti spontán lelkesedést, olyat mint amilyen lelkesedés élt fiaiban, a szerb, francia, a german baza iránti lelkesedés, én nem ismerem és talán mások sem. Maradjanak meg a zsidók annak az országnak hű fia, am lyben születtek, élnek és elműveljenek. — Asszimiálódnak ahhoz a nemzethez, melyhez tartozni akarnak, mely megjelölésüknek forrása, külső támaszok elleni védelmezője. Tartásuk meg vallásukat, faji jellegüket, szenvedjék a lektisínylésnek, a kisebbsékeknek, az üldözöteseknek egyényi szenvedéseit, de ne csináljanak zsidó irredentát.

És most beszéljünk a magyar zsidóságról és ennek az új államokban való helyzetéről.

A magyar zsidó kétségteletlenül magyar érzésű. Nem is csinál ebből átkot, nincs is reá oka, nem is kell

azt szégyelnia. A népszámlálási ívek kitöltésénél sem tagadta meg ezt a jellegét. Magyar nevelést kapott, magyar gondolatvilágban, magyar hazaszeretében nőtt fel, mint akármelyik fajmagyar. Ha ennek nem lehet rossz néven venni, hogy megőrizi magyar jellegét, a zsidót sem szabad ezért kevesebbre becsülni. E y fiatal fát — életképességének veszélyeztetése nélkül — át lehet ültetni, be lehet oltani, de ötven éves fát a helyéről elmozdítani, a természetéből kiforgatni nem lehet. Az asszimilálódás nem lehet erőszakos, nem lehet kiméltelen, nem lehet egy generáció alatt megvalósítható, mert minden ilyen erőszak pusztulást eredményez.

Ha szabad a szerb, a horvát, a cseh, a német, a francia, az angol zsidónak büszkén vallani, hogy ő szerb, horvát, cseh, német, francia vagy angol zsidó és nem palesztinai, miért ne legyen ugyanezt szabad érezni és vallani a magyar zsidónak is. Nincs a világon olyan nemzet, amelyben a zsidóság, mint nemzeti kisebbség politikai pártba tömörült vagy tömörülni akart volna. Nincs kiáltás arra, hogy a jövőben ilyen törekvés felmerüljön. A zsidóság mindig valamely nemzeti irányú párthoz csatlakozott és a példák azt mutatják, hogy közülük került ki a legtöbb és leghevesebb nacionalista elem. Csak eltérve akadunk olyanokra, akik kozmopolita vagy progressív elveket vallanak.

A mi államunk zsidóságát sem lehet a nemzeti kisebbségek törvénye szerint kezelni. Az ilyen eljárás ellen elsőnek tiltakoznának a szerb

és horvát zsidók, akik magukat szerbeknek és horvátoknak vallják. A magyarországtól elszakadt területeken lakó zsidók is magyar, osztrák, olasz, vagy bolgár zsidóknak vallják magukat mindaddig, míg egy új nevelés, egy új közösségi érzés nem teszi őket is szerbekké, horvátokká vagy szlovénekké.

És ebből a megállapításból a magasabb politikát kezelő kormányférfiak levonhatják azt a tanulságot, hogy a zsidóság mennyire megbízható és hű állampolgár, aki egyik napról a másikra nem képes értecsit változtatni. Ez a magyar zsidóság, amely 1848-ig semmiféle polgári jogot nem élvezett, ingatlant nem szerezhetett, hivatalt nem vállalhatott, melyet most a kurzus még a lateiner pályákról is leszorít, sőt a gazdasági, főleg kereskedői életéről is féltetni őhajt, mely a magyar hazától legtöbnyire lenézést, gúnyt, mellőzést és ütlegetek kapott — még mindig magyar és nem zsidó nemzetiségnek vallja magát. A kutyahűséget nem lehet jobban jelemezni, mint a zsidók hűségét. Még azt is szereli, ahhoz is hűséggel ragaszkodik, aki ült-vert. Mennyivel erősebben kell követnie, mennyivel hatálosabban asszimilálódnia ahhoz, akinél nem ismer zsidóüldözést, akinél nem gunyolják a zsidó vallást és nem állítanak akadályokat sem a tudományos, sem a gazdasági fejlődése elé?

Ezek a gondolatok foglalkoztatnak éngem és másokat, amikor elhatároztuk azt, hogy ehhez az államhoz fogunk tartozni és politikai pártállást elfoglalni.

Leszállították a német jóvátételi követelést

A versaillesi szerződés revíziója — Katonai szövetség Anglia és Franciaország közt — Német delegáció Cannesban

Cannes. Lloyd George és Briand angol-francia egyezményről tárgyalnak, amely biztosítani van hiválva Európa békéjét. Az egyezmény szerint

ha Németország megtámadná Franciaországot, Anglia katonai segítséget nyújt Franciaországnak.

A hírt politikai körökben nagy tetszéllyel fogadták.

Anglia lemond jóvátételi követeléséről

Páris. Cannesban legjobban értesült körökben úgy hírik, hogy Anglia lemond az 1922-ben neki járó 400.000.000 aranymarkáról anélkül, hogy ezzel kapcsolatban Franciaországnak bármely jogáról le kellene mondania.

A német delegáció

Cannes. Briand a konferenciától kapott felhatalmazás alapján felszólította a német birodalmi

kormányt, hogy küldjön delegációt Cannesba és nevezék meg a delegáció tagjait.

Berlin. A kormány értesítette Briand miniszterelnököt, hogy január 9-én Cannesban lesznek a német megbízottak. A delegáció vezetője Walther Rathenau és tagjai: Schröder, Hirsch, Bergmann, Fischer államtitkárok, Freudenburg vezérigazgató, Martius követtségi tanácsos.

Valószínű, hogy a német delegátusokat január 15-én hallgatják meg. Feladatuk beszámolni Németország fizetőképességéről és átvenni a szövetségek feltételeit.

Leszállítják a német jóvátételt.

Páris. A Chicago Tribune tudósítója jelenti Cannesból: Franciaország hozzájárult, hogy a német jóvátételi fizetések 1922. évre hatvan százalékkal leszállítsák.

A feltétel az, hogy a leszállítás fejében

Franciaország védőszövetséget köthet Angliával.

E mérsékelt folytan Németországnak

két milliárd aranyárka helyett csupán kétszáz millió aranyárkát tartozik fizetni, de ezonkívül kötelese anyagokat szállítani és munkaerőt rendelkezésre bocsátani a földült területek újrajépítésére.

A versaillesi szerződés revizója.

Páris. Franciaország elhatározása a jövőtéli feltételek megváltoztatása tekintetében az, hogy a versaillesi szerződésnek erre vonatkozó rendelkezéseit revidálni kell.

Belgium csatlakozik a francia-angol szövetséghez

Cannes. Az angol-francia katonai szövetséghez, amely kölcsönösen biztosítaná a két államot egy esetleges német támadással szemben — Belgium is csatlakozni fog.

Lenint meghívják a Génuban tartandó értekezletre

Róma. (A Stefani ügynökség jelentése.) A Legfelsőbb Tanács cennisi határozata alapján az orosz kormány — az orosz gazdasági küldöttség útján — meghívta Lenint, hogy vegyen részt a Génuban tartandó értekezleten.

Washington. A génuai konferencián Amerikát Hughes külügyi államtitkár vagy Hoover fogja képviselni.

A novisadi rendőrség egy évi munkája

— Novisadi munkatársunktól —

Az év lezárásával a novisadi rendőrség is mérleget csinált. Hosszu, sok ezer név, napok, bűnök sorozata ez a különös kontó, ahol mindenkinek csak leheltele van: lopás, rablás, verekedés, szökés, határátlépés, toloncolás, titkos kéjelgés, politikai bűnök sorakoznak nagy ezres egymásutánban a számszoros napló-könyvben.

Egy esztendő sok baja, gondja eleve-nedik fel, ahogy a detektív dikálja az adatokat. Apró kihágástól, részegségtől, a legbelsőbb gyilkosságtól sorakoznak mindenfajta bűn. Nagy munkát adott az élénk életű Novisad város. A kis sötét előszobában állandóan négy-öt jédt, vagy sirdogáló várakozó, bent a kapitány előtt panaszos, vagy védekező hangok zavarják a nehéz levegőjű szoba csendjét.

Vezetőt is cserél egyszer a bűnügyi osztály. Dr. Milutinovic Arzen helyettes-főkapitány után a bűnügyi osztályt helyettese, Rakics kapitány vezeti.

Az elmúlt esztendőben 2481 embert tartóztatott le a rendőrség és tartott fogva, hosszabb-rövidebb ideig. Hogy milyen vidám életet él Novisad, az egy számban kifejezésre jut: 26 bűnelgondólyt adtak ki szilveszter éjszakára.

A legnagyobb és legborzalmasabb a léonai gyilkosság, amíg a legtöbb kár a Lantig-bankban történt belőrsénel volt. A legtöbb eset lopás. A lopások legnagyobb részét kinyomozta a rendőrség. 388 terhelést csuktak be lépésért csak az év első felében.

belül kétszázötven embert csuktak be júliusig, év végéig pontosan kétszázészt. Tizenhárom embert szállítottak az örültek házába, hatvanat csuktak le határátlépésért, huszonhat szökésvényt fogtak el, negyvenkettőt zártak le politikai bűnökért, tizenkettőt hamis pénz gyártásért, vagy hamis le-
Verekedésért és részegségért körül-

A beogradi kormány megakadályozta a volt monarchia hadileváltárának megsemmisítését

A tavasszal tartandó bécsi „Messe” előkészítő bizottsága Bécs városából a bécsi hadileváltár helyiségeinek átengedését kerte. Kötelezte magát, hogy a leváltár anyagát, körülbelül 150.000 kötet aktát és 200.000 kötet könyvet a saját költségén átszéli-tolja a központi temető mellett levő egyik épületbe. Az átszállítás és az újbéli felállítás másfélmilliórdnyit költségét a „Messe” hajlandó magára vállalni.

Amikor ez a terv kifutódott, a bécsi lapok felháborodással irak-

Földet kérnek a baranyai menekültek

— Dolinka főispán küldöttségét vezet Beogradba —

A baranyai és bajai menekültek ügye a megszállt területek kiürítése óta állandóan foglalkoztatja a szociálpolitikai miniszterterületet. A menekültek elhelyezése még maig sem nyert befejezést. A menekült ipari munkások többsége ugyan már talált munkalehetőséget, azonban rosszabb az intellektuális egy részének a helyzete, valamint kereset és hajlék nélkül van még az elmenekült földművesek nagyrésze is.

Amint ismeretes, Baranyából és a bajai háromszögből igen sok sokác-család menekült el minden ingatlagnak és földjüknél a hátrahagyásával, mert a legtöbbnek még arra sem volt már ideje a menekülés lázas sietségében, hogy földjét eladja. Ezek az emberek azóta is hiába próbálják magyar területen lévő földjeiket eladni, mert a magyar hatóságok a legkülönfélébb kellemetlenkedéssel akadályozzák ezt meg, így például a menekülteknek semmi-féle megbízottját, még hozzátartozóit sem akarják jogosnak elismerni az ingatlan telekkönyvi átíratására.

Ezek a menekült földművesek most természetesen nagyrészt a legnagyobb nyomorban élnek és elhelyezkedni sem tudnak egykönnyen miután más foglalkozásban, például ipari szakban nincsen ismeretük. Már közvetlen a kiürítés után felvetődött az az eszme, hogy ezeket a menekülteket kolonizálni kellene. Legnagyobb részük amugyis szláv nemzetiségű, de tekintet nélkül a nemzetiségi különbségekre, — földhöz kellene juttatni őket, hogy így végleg az SHS királyságban települhessenek meg.

A menekültek ügyének legagilisabb intézője Dolinka Vaszó, volt baranyamegyei főispán, aki a kolonizálási mozgalomnak is vezetője, most néhány napig Subotica-ban tartózkodik. Kérdést intéztünk Dolinka főispánhoz a menekültek telepítése ügyében, amire névze a következő felvilágosítást adta a Bácsmegeyi Napló munkatársának:

— A menekültek elhelyezését

hálygzásért, harmincat országdasá-gért, ötöt titkos kéjelgésért, két gyilkosság, egy gyilkossági kísérlet, azonkívül egész sereg zsebtolvajlás, csem-pészés, lakásnéltültség, csavarrás, toloncolás, felségvétség, hatóság elleni erőszak folytatózkodta a rendőrséget. A huszonegyedik év sem kezdődött jobban.

arról, hogy ez a nemzetközi szem-pontból nagyjelentőségű történelmi-vutatóskra rendkívül alkalmas in-tézmény a szállítás közben elkerül-hetetlen károkat fog szenvedni. A „Messe” vezetősége olyan energi-kusan tartott ki a helyiségek áteng-ezésére vonatkozó követelesé mellett, hogy az átszállítás már valószínű-nek látszott. Ekkorra azonban már megérkezett Jugoszlávia tiltakozása, aminek eredményeképpen a hadi-leváltár sorsa máris biztosítottnak látszik.

eddig tulajdonképpen a szociál politikai miniszterium intézte, most azonban gyorsabb és közvetlenebb lebonyolítás céljából szeretnénk az akciókat magam kézbe-venni. A menekült baranyai és bajai földművesek helyzetén minden-esetre a legsürgősebben segíteni kellene, miután jelenleg 270 ilyen menekült földműves család van Délbaranyában minden foglalkozás és kergset nélkül. Ezen-kívül még mintegy 500 földműves vár végleges elhelyezésre, mert ezeknek csak átmenetileg sikerült alkalmazást találni.

Nézetem szerint a kolonizálásnak nem lehet semmi akadálya. Én magam is el tudtam helyezni Baranyában a szóban-forgó családok nagy részét a főherceglaki birtokon és más rendelkezésre álló földeken, valamint az ottani nagy erdők ész-szerű kihasználásánál. A minisz-tertanács azonban még nem döntött a kolonizálás kérdésében, miért is január 16-án magam ve-zetem a menekültek egy nagyobb küldöttségét Beogradba a kor-mányhoz, ahol ki fogom fejteni azokat az okokat, amelyek a telepítés szükségessé teszik, valamint azt, hogy magában Baranyában is le lehet tal-píteni minden különösebb nehézség nélkül a menekültek jórészét.

A kolonizálás az államra nézve nem lehet hátrányos, mert nagyrészt földművesekről van szó, de számba jöhetne esetleg néhány ipari munkás is és ezek az emberek szorgalmas földmű-léssel és az állam polgárai közé való végleges fölvetélükkel csak hasznára lennének az országnak a mezőgazdaságnak. Most egyelőre még folytatom a kolonizálásnál számbajöhető menekültek össze-írását, mert teljes listám inkább csak a baranyaiakról van, míg ezzel szemben a bajai háromszög-ből menekültek nagyon el van-nak szóródva az ország külön-böbű részeiben.

Azokban bizonyára sikerülni fog majd ezeknek az összesítésre és számlázásra és a meggyőződés, hogy a menekültek kérdése véglegesen és sikeresen csak úgy oldható

meg, hogyha megfelelő kis földet ad nekik az állam megművelés céljából. Remélem, hogy rövidesen sikerülni is fog ezt ilymódon keresztülvinni.

Radics és Hlinka

A kisantant autonóm pártjainak szövetsége.

Prágai levelezésünk szerint a szlovenszkói néppárt inféző bizottságának ülésén Hlinka hosszabb beszédében jelentette be, hogy kilép a cseh néppárt parlamenti klubjának kötelékéből. Beszède során több ízben igen éles kijelentéseket tett és a szlovenszkói néppárt magartartásának irány-célvél a legkiméletlenebb ellenzéki-séget állította be. — Fegyvertársakam pedig — mondotta Hlinka — ott fo-gunk keresni, ahol találjuk őket. Fel-vevesszük az érintkezést a kis-antant államainak minden autonóm pártjával.

Hlinka beszédéhez a csehszlovák parlament politikai korei azt a nagy-arázatot fizik, hogy Hlinka kö-lönbösen a horvát paraszt-párttal való érintkezésre gondol. Erre vall az a tény is, hogy Hlinkának Radics példája után táviratilag üdvözölték az újonnan alakult köztársaságot.

Az 1922. évi költségvetés

Új állami adót vezetnek be

A pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság legutolsó ülésén isme-tette az 1922. évi költségvetést. Az ezidei kimutatás szerint az állami szolgáltaiban levő tisztviselők létszáma a következő:

Ukáz által kinevezett tisztviselők, kiknek évi fizetése nem haladja meg a 3000 dinárt, 40.530-an vannak. 5000 dinárt kitevő összegig; 22.400-an, 7500 dinárig; 7852-en, 7500 dináron felüli fizetéssel pedig 8015-en.

A nem ukáz által kinevezett állami tisztviselők, hivatalnokok, na id-jások, szolgák száma a költségvetés kimutatása szerint 81.361. Ebben azonban leni foglaltnak a had-sereg tisztjei és a katonai tisztviselők.

A költségvetés további adatai szerint, a budget 41 százalékat tisztviselői fizet sek fedezésére használhat fel. A budget kiadásainak összege 6 milliárd 267 millió 577 804 dinár. A bevételekből 1 milliárd 375 millió dinár a tö venny-szerű bevétel, egymint a váni, az állami fogyasztási adók, forgalmi stb. adók.

Az állami fogyasztási adókból 390 millió dinárt, az illetekekből 40 milliót, a forgalmi adókból pedig 400 millió bevétel vannak. A vas-ut kimutatásának bevételekről szóló fejeletében foglaltak szerint, a subot-icai vasutigazgatóság jövedelmét 134 millió dinárra becsülik.

Új állami adót vezetnek ebben az esztendőben, rendkívüli állami pótdótot. Ez az állami adóknak egy progresszív emelkedő percentuális pótdát ja tesz.

A budget azonkívül 35 millió dinárt szánt a 7 százalékos köcsön kamtáira. 25 millió dinárt a 20 százalékos bonnak bevlására és égül 90 millió dinárt az agrár-ügyek rendezésére.

A városi költségvetés deficitje

Fedozik a redukált kiadásokat

Subotica, január 9.

A városi költségvetés egyenlege körül sok vita zajlott le. Ez az egyenleg még ezeidig ismeretlen, miután a költségvetés még csak most van tárgyalás alatt és így még nem kerülhetett nyilvános sárga az egyenlege. Azonban illelkes helyről származó nyilatkozatok már több ízben kijelentették, hogy az idei városi költségvetés súlyos deficittel fog zárulni, sőt amint ismeretes, részben ez volt a csak nemrég megoldott polgármester-válságnak is egyik főoka.

Epen ezért nagyon érdekes és meglepő a minden eddigi hírrel szemben megbízható helyről szerzett újabb értesülésünk, amely szerint a költségvetési tárgyalások ma olyan stádiumban vannak, hogy a városi budget valószerűleg csak egész jelentéktelen deficittel fog zárulni, vagy esetleg egyáltalában nem is lesz deficit. Annál örömdesebb ez a változás városgazdasági szempontokból, mert ilyenformán fölöslegessé fog válni a pótdők felmérése és a város pénzügyi helyzetének szanalására is megvannak a kedvező kilátások.

A költségvetésben jelentkező deficit elkerülése a most folyó budget-tárgyalások folyamán úgy lesz elkerülhető, hogy a városi tanács elsősorban minden kiadást tételt a lehetőség szerint redukál. Ezzel párhuzamosan a városi tanácsnak az a törekvése a költségvetés végleges megállapításánál, hogy fedezetet termítsen a mutatkozó hiányokra. Ez minden költségűség szerint sikerül is valamennyi bevételi forrás észszerű felhasználásával.

Reméli még a városi tanács azt

is, hogy a most meginduló agrarrevizió esetleg szintén kedvező hatással lesz az agrárcélokra igénybevett városi földek kérdésére és bizonyos területekre talán mégis visszakerül a város tulajdonába, bár arra nincs remény, hogy ez a földterület jelentős nagyságú legyen.

A költségvetés gondos megvitatása és a fedezet kijelölése valószínűvé teszi, hogy az ezévi budget sem fog nagy deficitet felmutatni, ami kiszámíthatatlan

fontossággal bír a város pénzügyi politikájára nézve. A költségvetési tárgyalások csak nagy körültekintéssel, lassan haladhatnak előre és bár a városi tanácsnak minden figyelmét és idejét most ez a munka köti le, mégsem kerülhet a költségvetés a legközelebbi közgyűlés elé, amelyet az eddigi tervek szerint január 24-én fognak megtartani. A tanács a költségvetést csak februárban terjesztheti majd a kiszélesített tanács elé.

Tulzott hírek a zalamegyei határkiigazításról

Magyar hivatalos részről a napokban azt a jelenést közölték, hogy a határmegállapító bizottság döntése alapján a Lendva-folyó mellékén huszonnyolc, részben Zala, részben pedig Vas-megyéhez tartozó községet csatolnak vissza Magyarországhoz. A hírt mindjárt fennvertással közöltük, részint azért, mert Beogradból nem erősítették meg, másrészt pedig azon oknál fogva, mert a határkiigazító bizottságok hatásköre csak lokális jelentőségű kisebb határkiigazításokra terjed ki. A határmegállapító bizottságban az érdektel államok megbízottain kívül helyet foglalnak az antant-hatalmak delegáltjai is és ez a bizottság csak olyan kisebb határkiigazításokat végezhet, amelyeknek a szükségességéről a helyszínen meggyőződik és amelyeknek elsősorban gazdasági okok tesznek elkerülhetlenné. Ilyen kiigazításokra csakugyan gyakran van szükség, mivel a csak nagy vonalakban megvont határok gyakran vizsáshoz tetet teremtettek. Ezek a kiigazítások azonban nem terjelehtnek nagy területekre.

Éppen ezért a *Bácsmegyei Napló* megkérta a zalamegyei jogászav-

magyar határkiigazítás ügyében kérdést intézett határmegállapító bizottság egyik vezető tagjához, aki a helyszínen maga is résztvett ebben a munkában. Munkatársunk a következő fölvilágítást kapta:

— A Lendva-menti határkiigazítás abban a formában, ahogy azt magyar részről jelentették, nem felel meg a valóságnak.

A mi munkánk csak kisebb határkiigazításokra szorítkozik és különben sem volt sohasem szó huszonnyolc község hovatarozandóságának kérdéséről. Az igazságnak megfelelő tény az, hogy a határkiigazítás alkalmával

egyetlen községet sem csatoltunk vissza Magyarországhoz.

— Ezzel szemben azonban mindössze annyi történt, hogy nyolc határmenti község magyar lakossága kérte a határmegállapító bizottságtól a Magyarországhoz való csatolást, köztük Alsólendva magyar lakossága is. Ezt a kérést a szövetségi hatalmaknak a bizottságban helyet foglaló tagjai döntés végett továbbították a népszövetséghez.

— Döntés ezeidig természetesen már nem történt, azonban vélemény-

nyem szerint a népszövetség nem is fog beleszólni az ügybe, miután a fennálló rendelkezések szerint nem a népszövetség, hanem csak a *nagykövetek tanácsa* hagyhatja jóvá a határkiigazító bizottság döntéseit.

— Ismétlem, hogy nem huszonnyolc község visszacsatolásáról, hanem csak nyolc község kérelméről van szó, amelyek mindössze 7—8 négyzetkilóméternyi területet foglalnak el. Hogy ebben az ügyben mikor lesz végleges döntés, az még egyelőre bizonytalan, de addig ezek a községek is SHS. közigazgatás és megszállás alatt maradnak.

Uj éra az osztrák-jugoszláv viszonyban

Pasics miniszterelnök utazásának elmaradása bizonyos körökben, ahol az osztrák-jugoszláv közbiztonsági előszeretettel bizonyos pesszimizmussal itélik meg, oly kommentárokat talál, hogy az SHS királyság nem hajlandó Asztriával a tárgyalásokat felvenni, mert osztrák részről a magyarokkal is fel akarják venni a gazdasági érintkezést. A laiai találkozó és az SHS királysággal való tárgyalások elleni intrikák töfeszke a keresztényszocialisták legitimista jobbszárnyában és a német csatlakozást sürgető nagymeterek partijában van. Ezek az elemek természetesen nem szívesen látják Ausztria közeledését a kisantant blokkjához.

Ezzel szemben azonban a legnagyobb tárgyalással szemben megállapítható, hogy a politikai pártok legnagyobb része éppen úgy, mint a közvélemény, szimpátiáus érdeklődéssel kiéri Ausztria új külpolitikai orientációját.

Parlamenti köökben a legnagyobb figyelemmel méltatták a francia kormány főhivatalosának a *Tempsnek* egyik cikkét, melyben többek között

Livia asszony könnyei

Írta: Stella Bócsán

Mario, vagy mint az asszonyok nevezték, a szivtelen Mario, egyik legszenvedélyesebb gyűjtője volt korának. Valószínű, hogy ezzel a szenvedélyével szerette a szivtelen elnevet, mert Mario nem helyegekét gyűjtött színes albumokba, nem is finom meisseni porcellánokat rakogatta a vitrinjébe és antik butordarabokkal se ékesítette előkelő legénylakását. A szivtelen Marionak egészen furcsa passziója volt: a szivtelen Mario női könnyeket gyűjtött. Számos év alatt nagy gyakorlatot sajátított el a gyűjtés művészetében. Csinos fiu volt, egy kicsit erőszakos és egy kicsit önhitt és így könnyen tiporla le a női sziveteket. Mikor aztán az unokáitól nő a karjába hullott, Mario lecsapott rá, mint az agancsgyűjtő a gazdátlan gyantánul szarvasra. Kiphatolta legfőbb pontjait a szembizilis női léleknek és addig győrtte az asszonyt, míg a kitárgult pupillák alul ki nem kíváncsolt az első könnyecsepp. Ekkor elegáns mozdulattal benyult a szive fölé, a baloldali szivarzsebbe, kivette a gondosan eltekészített és beparfümözött zsebkendőt és előkelő gesztussal nyujtotta át a nedveszemű asszonynak.

— Megengedi? — kérdezte halk hangon, hogy ne zavarja a sirásban — és gyönyörrel nézte, mint sirja hebe a megbántott nő vérző szivének fájdalmát. Mikor előttek a szomorú szemek zsláppai és a zivatar után megjelent a szivarványt jelentő mosoly, Mario visszakérte a zsebkendőt, nagy gondnádli helyzete el ismét a szive fölé és alig várta, hogy hazav-

hesse a gyűjteménybe. Otthon cédulát rakott rá, mint a botanikusok a növényekre, amelyen pontosan megjelölte a könny összes adatait, így:

A mácskaszemű Marianne könnye.
Sírta: 19... május 16-dn.

Természetesen nem lehetett minden zsákmányt ilyen egyszerűen megszerezni. Sok akadályra volt a gyűjtésnek. Egy alkalommal kocsiiban rikkant meg Mario a kedvesét és már előre örült az új kincsnek, mikor az asszony a vihar után nevetve közölte: — Kidobtam az utcára azt a csuf zsebkendőt, hogy ne lássad rajta a könnyeimet, amiket érted sirtam és ne legyen lelkiismeretfurdalásod.

Mario ekkor toporzékolat dühében, legjobban szerette volna ismét a zokkosság győrtörni az asszonyt, de észbe jutott, hogy ugyanis céltalan volna, hisz nincs nála másik gyűjtésre alkalmas zsebkendő. Előfordult az is, hogy a sirtó nő nem akarta visszazsádni a zsebkendőt Marionak.

— Majd kimosatom előbb — mondták, mert ezek voltak a pedánsak, akiket különösen féltelenül gyűjtött Mario, még jobban mint a többi asszonyokat.

Akadály a gyűjteményben darabokra tépelt zsebkendőfoszlányok is, amelyeket csak nagy csaták árán lehetett megszerezni vagy amelyeket rongyokra haraptak tehetetlen haragjukban megbántott hisztérikus asszonyok. Ezeket a könnyeket különösen szerette Mario. Álmaitan éjszákán, amikor a háborgó gondolatok ördögtáncot jártak lázas homloka mögött, kiugrott az ágyából, a gyűjteményé-

hez szaladt és végigsimogatta a tépelt selyemrongyokat. Ilyenkor látomásai voltak, úgy érezte, hogy női könnyekben fürdik, amelyeket egyetlen éjszakai sirtak össze a földkerekség legzsebb asszonyai utána való méghetetlen és fájo sóvárgásukban.

Mikor a mámor uralta a fantáziáját, azt hitte Mario, hogy boldog, de meglátogatták utána a világos értelem győrtő órai és ilyenkor kimondhatatlanul szenvedett. Livióra gondolt, legújabb szerelmésére, aki már két hónapja a szivébe fogadta, de 60 hosszú nap alatt se ajándékozta meg könnyeivel. Nap-nap után friss fortélyokat talált ki Mario a köszívü Livia megindítására. Minden reggel új vertelettel indult el a hódító útjára és minden este új csalódással feküdt le párnáira. Livia nem akart sirtni, Livia mindig csak nevetett. A könnyem megszéhbelt asszonyi hiúságtól a legfrissenfáltabb összezdördülési jelenetig mindennel megpróbálkozott Mario, hogy Liviót könnyekre fakassza, de minden kísérlete kudarcot vallott. Néha elcsúszott az asszony hangja, két szememé tempa fénnnyel jelentették a közelegő könnyeket és mikor Mario már azt hitte, hogy egy pillanat múlva megered a könnyes, mint hosszú szárazság után az augusztusi zivatar, hirtelen kigyulladtak a két szemek, a homlokáról eltáncolt a ráncok, a sirtás előhírnökei és Livia harsányan és boldogan kacagott fel. Marionak sokszor a szivébe csilingelt ez a dallamos, jökdévdü nevetés és mindig azt utaltta az észbe, hogy talán mégis jobb lett volna asszonyi kacajt gyűjteni egy hosszú életem át.

Egy boros szeptemberi délután Mario belátta, hogy nem tud élni a Livia könnyei nélkül. Napok óta nem tördött gyűjteményével és nem simogatta meg egyik kedvenc zsebkendőjét se, mert úgy találta, hogy nem foglalkozhatik a könnyekkel többé, míg nem hozza el a királyndíjüket, Livia könnyét.

— Még egy utolsó kísérletet teszek — mondta a könnyek "elg fordulva" — és elhozom az urnótokot.

Repült Livióhoz. Az asszony mosolygó arcát jól élje most is, mint halva nap óta minden délután és 3 megcsókolta csodálkozó szemeit.

— Mi bánt ura? — kérdezte az asszony. Talán ismét féltékeny vagy? Azt hiszed nem szeretlek?

Nem várta meg Mario választát, forró csókokkal öntözte meg a férfi arcát és nyugtalan nevetéssel kérdezte, ura:

— Bánt valami Mario?

A könnyek szenvedélyes gyűjtője felhúta az utolsó fogver ravasztól.

— Szomorú dolgot kell közölnöm veled egyetlen szerelmem — mondta a mükedvelő színész hamis páthoszával. — Mire az asszony lezslál a városra, én már halott leszek. Megölöm magam Livia.

Az asszony finomat sikoltott.

— Ne mondj ilyen ostobákat! Még játékból sel jaj de rossz játéki! — És hangosan felnevetett.

Mario még komolyabban arcot öltött.

— Nem játek ez Livia — füzte a szót — vagy ha játek, a legvéresebb tragédia. Itt van a gyilkos szerszám, itt vannak az utolsó levelek, végső rendelkezéseim. Kész vagyok az utra.

Kirakta őket az asztalra. Az asszony alig bírta visszafojtani kitörni

azt írja, a kitűnően informált lap, hogy dr. Popovics volt miniszter bécsi kiküldetése az osztrák-jugoszláv viszonyban bekövetkező közlekedésnek és növelő szívélyességnek a jele.

Popovics drt ennél fogva Ausztriában a szimpátiikus érdeklődés és a felszágazott politikai váraozások egy sajátságos atmoszférája fogja fogadni. Pasic utját illetőleg pedig egyre uralkodóbbá válik a külügyi politika irányításához közelálló tényezőknél az a nézet, hogy tekintettel a megoldásra váró gazdasági és politikai kérdésekre, ez az utazás is csakhamar valószínűségi válik.

A vörös hadsereg nem szerel le

Trotzki referátuma a nagy-orosz kongresszuson

A nagyorosz tanácskongresszuson Trotzki a vörös hadsereg helyzetét így változta: Akkor 5,300,000 emberünk volt fegyverben, ma 1,300,000 a vörös hadsereg létszáma. A vörös hadsereg helyzete mindig nehézb volt és ma is az: be kell vallanunk, hogy vörös katonáink szükséglettel ma már nem elégíthetjük ki úgy, mint szelbit. A vörös tisztek 60 százaléka paraszt, 20 százalék munkás és további 20 százalék a régi tisztekből került ki. Ezek a tisztek nagyszerű taktikai és stratégiai kiképzést kaptak és nagy-szerű iskolát csináltak végig: a polgárháborút. Legközelebbi teendőnknek a hadsereg repülő és páncélos anyagának a szaporítását tartom. A vörös flotta ma helyzete tragikus és el kell ismerni, hogy a fehérgárda és a nemzetközi imperializmus súlyos sebeket ütött rajta. Hogyan fog alakulni a világörénet legközelebbi fázisa, az még kétséges, de mind nre főkészülte

készülő kacagását.

És maga ezt mosolygó szemmel hallgatta? — kérdezte a férfi. Nincs számomra egy könnyesebb az utolsó órámban?

Ekkor már nem bírta tovább az asszony. Kitért belőle a visszatartott nevetés, és mint a frissen fakadt forrás vize és megálcította az arcának finom gödröcskéit. Marionak a szívét szorongatja az a vidám nevetés. Mint egy örült rohanó haza.

— Aztért mégis sirni fog — zokogta bele a zsebkendőbe.

Egy óra múlva agyonlőtte magát.

A ravatalnál is női ruha suhogása vette körül Mario holtestét, mint ahogy asszonyok között töltötte el az életét. Elhozta a koporsóhoz utójára könnyeket, hogy elkísérik Mariot a legmesszebb útra. Livia is eljött fekete ruhájában, hogy kiragyogjon az asszonyok közül és ráborult a ravatalra. Zsebkendő tartott ő is a szeméi előtt az utolsó találkozásnál, mint a többi fetekuhás asszony, akik már életükben boldogították a könnyeikkel Mariot. Zsebkendőjébe temették arcait lehajolt az illatozó virágok és a koszorúk színes szalagjai előtt és ajkai monoton imát szoltgatók. A fekete keretben tündökölt, mint a szonvedő nők szemében a könnyesepp. Amint közeledett a koporsó felé, a halott szikár karja kinyúlott rézbőrűnőből, hogy elkapja a zsebkendőt, amely eltakarja az asszony arcát. A könnyeit akarta látni Mario, a könnyeit, amelyekért meg kellett halnia, mert nem látta meg életében. A merev kéz hirtelen ragadta magához az illatos sejtmet és lelécsázta a lúzia fényű, derűs szemeket és a mosolygó arcot, amelyen pokoli lények jártak a nevető gödröcskéik.

a flottát lábra kell állítanunk. Ezután arról a két francia m. tróziól, Martyról és Badiszáról beszélt, akik aztal, hogy dezertáltak, megadályozták Odessza lövetését. Mi a francia burzsoáziáról az mondjuk: — fejezte be Trotzki beszédét —

Középeurópa új rendje

Fontos tárgyalások Bécsben — Pasicot várják — Bethlen is Bécsbe érkezik — A kibékülés politikájában Ausztriának közvetítő

Két és fél esztendő után most érkezett el az az idő, amikor komolyan lehet gondolni arra, hogy a monarchia testéből kivált államok között az első lépés a kiengesztelődés és a gyógyulás után megtörtént. Hogy most már nemesak próbálgatások és kísérletezések következnek, hanem komoly eszelekedetek is, azt a kivüálló is számos konkrét tényből konstatálhatja. Pasicot várják ide Bécsbe, ahol az osztrák-jugoszláv kereskedelmi és utlevél-viszonyok új rendjét fogja Schober kancellárral egyetemben megállapítani.

A találkozásnak politikai jelentősége is van: Ausztriát a kis-antant akcióival és létezésével szemben jóakaratu semlegességre fogják kötelezni.

A másik, szintén jelentős lépés a magyar kormány közlekedése Ausztriához. Bá niffy külügyminiszter között az osztrák külügyminiszteriummal, hogy január hó folyamán, még Pasicus ideérkezése előtt, Bécsbe kíván jönni, kereskedelmi szerződéses tárgyalások céljából. A magyar külügyi politikának évek óta tán ez az első nem helytelen lépése és hivatalos magyar körök felfogása szerint a bécsi enrevue csak külügyi forrja a bepolitikában az

utóbbi időben eszközölt változásoknak.

Schober kancellár mindkét közeledet barátságos formában vette tudomásul. Az osztrák külügyminiszterium nagyban készíti elő a tárgyalások anyagát és erősen bíznak abban, hogy ezek a tárgyalások — amelyekben Ausztria magának a közvetítő szerepét szánta — kedvezően fogják befolyásolni a dunai államok békés együttműködését.

Bethlen és Schober találkozása.

Budapest. Az egyezkedési tárgyalások Ausztria és Magyarország között e hét folyamán kezdődnek. Bethlen miniszterének szerdán utazik Bécsbe, hogy Schober kancellárral az előzetes tárgyalásokat megkezdje. Amennyiben az alapkérdésekben megállapodnak, a szakminiszterek és előadók bevonásával Budapesten megkezdik a rendszeres tárgyalásokat. Mindkét részről meg van a hajlandóság az egyezkedési tárgyalások siettelésére.

Bécs. Schober kancellár az osztrák nemzetgyűlés külügyi bizottságában bejelentette, hogy e héten megkezdí Bethlen magyar miniszterelnökkel az osztrák-magyar egyezmény előzetes tárgyalásait.

Ki felelős a szénhiányért?

Vita a közlekedésügyi miniszterium és a szubotocai vasutigazgatóság között

Egy hete elrendelték már a vasuti forgalom korlátozását, amelyet a katasztrófilissá vált szénhiány idézett elő. Az áruforgalom szünetel, a személyvonatok számát is nagymértékben csökkentették és a hajójáratakat is korlátozták. Ennek következtében a városokban az árukészletek csökkennek, a lúzia és gabonamennyiségek egyre fogytak, amit előre nem lehetett utána pótolni és autól lehet tartani, hogy a városi lakosság ellátásában zavarok fognak rövidesen bekövetkezni. Ez a helyzet természetesen minden vonalon újabb áruválogatás idézte elő. A rossz összeköttetés miatt az eddigi felnap ut nemely utirányban másfél napig tart. A személyvonatok zsufozva vannak és valószínűsége küzdelem folyik egy-egy állomáshelyért a folyosókon. Sokan emiatt le is maradtak, mert már nem jut hely számukra a vonaton. Újból látni utasok az útközök között és a lépcsőket is — mint a háború utolsó évében és a forradalom idején.

A háború után három esztendővel újabb háborus mizériák tapasztalhatóak tehát a vasutnál.

Amint megbizható helyről értesítünk, ezt a helyzetet lényeg háborús idézte elő — az a harc, amely a közlekedésügyi miniszterium és egyes vasutigazgatóságok között fennáll. A szubotocai vasutigazgatóságnál bekövetkezett forgalmi korlátozást kizárólag csak ez az ellentét idézte elő, iratták.

mert, amint már megirtuk, az itteni igazgatóság előre gondoskodott egész évi szénhiánygátlásról biztosításról és csakis a közlekedésügyi miniszterium közbelépése idézte azt elő, hogy itt is beállt a szénhiány és bekövetkezett a forgalmi korlátozás.

Az egész királyság területén egyedül a szubotocai vasutigazgatóság az, amely a mult év folyamán hasznolt mutatót fel. Addig, míg a többi igazgatóság nagyobb deficitet zárt le az 1921-ik üzleti évet, a szubotocai igazgatóság az 1921-ik év első felében pedig 140 millió korona fizetése hasznolt számolt el. Ebből a jövdelemből módjában állott szénkészletének nagy részét biztosítani az 1922-ik évre is.

Az ország vasutai — mint már közöljük — 1600 millió koronával tartoznak a szénbányáknak a mult évben szállított szénért. Ezzel szemben a szubotocai vasutigazgatóság pontosan eleget tett a bányákkal szemben fizetési kötelezettségeinek, sőt egy évre már helyen millió koronát fizetett ki előre szénért a bányavállalatoknak. A bányák emiatt hajlandók is lettek volna az itteni igazgatóságot továbbra is zavartalanul ellátni a kellő szénmennyiséggel, azonban a közlekedésügyi miniszterium úgy intézkedett, hogy valamennyi igazgatóság számára együtt kezelik és nem áruolt hozzá, hogy a szubotocai kárlépesen ellátásban részesíték. A lefizetett hetven milliót is az együttes számlára. Mivel a bányák nem hajlandók

mindaddig szénét adni, míg a régi tartozás kiegyenlítés nem nyer, a szubotocai igazgatóság a miniszterium intézkedése folytán abba a helyzetbe került, hogy kénytelen volt beszántetni a forgalmat, amelynek újabb megindítására egyelőre semminemű kilátás nincs.

A muzulmánosság politikai karrierje

Prágai lap a sarajevói kongresszusról

A délszláv muzulmánosság politikai szerepéről el kell ismerni, hogy sokkal jelentőségteljesebb és a bepolitikált helyzet alakításra sokkal nagyobb befolyásu, mint azt a mohamedánok számarányánál és erőviszonyainál fogva várni lehetne. A beogradi sajtó különböző orgánumai többször konstataáltak már azt a tényt, hogy a mohamedánok esete tipikus példája egy gondos politikával ide-oda lavírozó kis-muzulmán politikájára a külföld érdeklődését is felkeltette. Erre érdekes bizonyítékot szolgáltat a prágai Bohémia cikke, mely a számára oly látleveső kérdést meglepő részletességgel tárgyalja és a délszláv bepolitikára idevonatkozó tényekről figyelemreméltó következtetéseket von le. A muzulmánok gondolkodásmódja — írja a prágai Bohémia — nem ismeretlen. Tudjuk róla, hogy mindig lojálisak, ha concessziókat kapnak. A délszláv muzulmánok, bár lettek mélyen federalisták, mégis osztoztak a kormányok centralista politikájában, minthogy garanciákat kaptak Bosznia-Hercegovina adminisztratív önállóságának érinthezietlenségére és háromszáz millió dináros körpénzt írtak ki az agrárreform ellenértékeképpen.

Az utolsó krizisnél is jól kihasználják a radikálisok és demokrátaik ellenétét. Pasicus ezer szorongatások között megígerte nekik a felekezeti autonómiát, a serial-birodalmakat és a muzulmán egyház háromszázmillió dináros szubvenciókat, sőt jóváhagyta azt is, hogy a muzulmánok egy egyházió alatt egyesüljenek. Midőn pedig költött az, hogy a szornitásban adott ígéretek nem kötelezik eléggé Beogradot, az új alkutásokkal elégedetlenül dr. Mehmed Spaho és dr. Karamehmedovics miniszterekkel Bécsben a Sarajevóban tartandó rendkívüli kongresszusokra utaztak.

A beogradi sajtó most ostorozza a muzulmánok kétségbejött jétéért. De helytálló másrésztől azt is, hogy a délszláv állam legközelebbi jövőjének alakulása nagyban függ a sarajevói kongresszusos kimeneteltől.

Igy a mohamedánok jelentős pozíciót tudnak kivívni a fiatal Adria-parti államban. Még az ellenzékűt is nagy kegyben állanak, mert a törvényelő-készítő bizottságban erőteljesen bírálták azt a körülményt, hogy

a régi Szerbia területe csak kétszeres, míg az új területet négyszeres háborúsultá adókkal vannak terhelve.

A Bohémia cikke végül még rámutat arra, hogy tekintettel a muzulmánok állásfoglalásának a mai pártviszonyok között való fontosságára, a sarajevói kongresszus kimenetelére elhatározó befolyást gyakorol a Pasicus-kormány helyzete. Nem tarja lehetetlennek, hogy új választásokra kerül a sor, mint azt a kabinet megeseleté alkalomával a király is bejelentette.

A magyar politika hírei

— A nemzetgyűlés ülése —

Budapest. A nemzetgyűlésen folytatták az indemnitás vitáját. Felszóllt Ugron Gábor. Tiltakozott az ell. n, hogy az ellenzékot okozták az ex-lexón. Az indemnitást nem szavazhatja meg hat-hónapra, mert a kormány azt választási célokra kéri és a nemzetgyűlés azt sem tudja, hogy milyen választófog alapján akarnak választani. Tiltakozik a nemzetgyűlés mandátumának megszüntetése ellen. Foglalkozott a miniszterelnök és a munkások közötti lefolyt tárgyalással és kijelenti, hogy közszabadságot nem tehetnek ajándékozás tárgyává.

Nagyatádi beszámolója

Budapest. Nagyatádi Szabó vasárnap Nagyatádomban beszámót tartott. Kijelentette, hogy tavasszal el kell rendezni a választásokat. Jövőben fokozott mértékben elkövet minden, hogy az intelligenciát bevonja a kisgazdapárthoz. A királykérésben változó ismert álláspontját.

Bánffy-Sigray affér

Budapestről jelentik: Hadik Barkóczy Endé gróf elnökletével a beszélt becsületbíró ág mondotta, hogy Bánffy kölfing miniszter kötelese égetéte adni gróf Sigraynak a Fehér Könyvben foglaltakat.

Magyar diákok

nyomora a csehországi egyetemeken

A magyarországi numerus clausus sok diákot zárt ki a budapesti egyetemről. Ezek a diákok kényszerítésből elhagyták azt az egyetemet, melyben tanulmányukat megkezdték. Sok emigráns magyar főiskolai hallgatót is kényszerít ki a magyar főiskolákról. Bécsben is rengeteg magyar diák tartózkodik és ugy ezek, mint a prágai és brünni egyetemeken levő magyar diákok helyzete siralmas. 409 eltiltatlan magyar diák és diáknyó van a prágai és brünni egyetemen. Ezek a szerencsétlenek hazulról semmit sem kapnak. Munkához nem jutnak, mert a legtöbbben még nem beszélnek jól csehül.

Különböző jótékonyági egyesíjletek menzákát létesítenek a magyar diákoknak, amerikai pénzből. Az amerikai segélyezés novemberben megszűnt, a menzát felszaltatták.

Egyéb tünetek is növelettek a nyomor, mert bevezették a cseh egyetemeken a gazdasági numerus clausust. Ez annyit jelent, hogy a beiratási díjat váratlanul felemelték 70 koronáról 300-ra. Ezt az összeget a cseh diákok egy kis töredéke tudja megfizetni, de nagy részük még ma sem tudott beiratkozni az egyetemre. Ezek ötlen, szorjan lézengenek az utcákon, napszámba is elmenének, hogy osszkaparhassák a 300 koronát, de sehol sem veszik fel őket. Beszéljen a kormányzóknak. Cipátalpalásra, tisztítótűre, ruhajavításra nem telik. Sokan hajléktalanok és ezek a fiatal diákmunka helyiségében bíttik el az éjszakát. Egy szoba ára ma Prágában 300 korona, azt szinten lehetetlen elteremteni. A diákkiszárvonok mostet vállalkozt krasznoléri és lényöfket felállított könyvek között adlásszobáikban. A diákok pénzöcsöknek mennek kis, kaly-

romi keresztökbe. A menzákon csak éjszaka van élet. Ehes, nyomorogó, fázó diákok bujnának össze éjszakára és testük melegével melengetik egymást, hogy meg ne fázzanak. Akárhányszor visznek el ájult diákokat a mentök éjszaka a menzákáról. És semmi remény sincs arra, hogy segély érkezik . . .

A sinajai pohárköszöntők

— A két szomszéd ország viszonya —

Sinaiából érkezett jelentés szerint vasárnap reggel Ferdinánd román király ünnepélyes dejeuner adott Sándor király tiszteletére, mely alkalommal Ferdinánd király a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Engedje meg Felsőged, hogy új sajt, mint egész népem nevében kifejezést adjak nagy örömmel afelett, hogy Felsőgedet vendégül üdvözölhetjük körünkben és ezért tiszta szívből jött Istenhözottal üdvözölhessek. Felsőgedben üdvözölöm azt a vitéz katonát, kinek az ütközésekben csapatainak élén sikerült a dicsőség koszoruját megszerezni, melyel trónját a történelem is körülövezi, miután ezt megelőzően Felsőged dicső elödjé, felejtethetlen atyja töviskoszorut hordott, mert a sors nem akarta a szerb nemzetet megkímélni. Üdvözölöm Felsőgedben a hű szövetség és szomszédot, olyan ország királyát, mely évszázadokon keresztül vállvetve küzdött velünk, amikor a közös veszedelemtől meg kellett védelmezni. Ettől a pécrtől kezdve tart a barátság a szerb és a román nemzet között, olyan barátság, amely

együtt ontotta véréát a Dobrudza sikkján, amikor a magaszatos célért küzdöttünk. E szenvedés és évszázados küzdelem után ime a két szövetségés államnak sikerült évszázados aspirációit megvalósítani és a nemzetet egyesíteni. Egyesítve a küzdelemben a közös célért, valamint a belső konszolidációért, lehetőségés lesz nekünk a jövőben is, hogy vállvetve, mint jó szomszédok, barátok és szövetségészek éljünk. Számomra és nemzetem számára erre a legjobb biztosíték Felsőged ittléte, amivel egyszerűen alkalmat adott arra is, hogy én és népem szívesen üdvözöljük körünkben. Poharam emelem Öfelsége, a Szerbek, Horvátok és Szlovének királyának egészségére!

Sándor király válaszában megköszönte a szives fogadtatást és kijelentette, hogy teljesen osztozik Ferdinánd király baráti érzelmeiben és mint jó szomszéd, ugyanolyan érdekeket táplál, mint amit öfelsége előtte kifejezett. Poharát Ferdinánd király egészségére ürtette.

Beograd. Kormánykörökben ugy tudják, hogy Sándor király január 11-én visszaérkezik Beogradba.

A bánáti alispán nyilatkozata a Bánát közigazgatási viszonyairól

Rajics Szevetiszláv a baranyai kérdéstről

Rajics Szevetiszláv torontálme gyei alispán fogadta a Bácsme gyei Napló felkérőbeszereki munkatársát és nyilatkozott a bánáti közigazgatásról.

Rajics mielőtt a torontáli alispáni székbe került, tudvalevőleg Baranya kormánybiztos-főispánja volt. Exponált baranyai állásában nagy tapasztalat és a kormány intencióinak megfelelően végezte nehéz feladatát is ügyes kézzel oldotta meg azt a nehéz problémát, hogy hogyan egyeztesse össze az államgizgató intenciót a baranyai polgárság érdekével.

Munkatársunk a beszélgetés elején a baranyai hírítés kérdését hozta szóba. Elmondott a az alispán, hogy egy esetleges népszavazás sikerrel kecsegtetett volna ugyan, de a beogradí kormány a nemzetközi szerződéskekhez tartva magát, az antant felszólításra elrendelte a kiürítést.

Majd a bánáti viszonyok kerültek szóba.

— Már baranyai főispán koromban — mondotta az alispán — az volt a törekvésem, hogy a Bánátba kerüljek alispánnak, mert tudtam, hogy itt nagy feladatok várnak megoldásra. A közigazgatás konszolidációja volt a meg ládásra váro nagy feladat. Négyhónapos munkámmal meg vagyok elégedve, a viszonyok az ez se vonalon javultak és hiszem, hogy a Bánát közigazgatása néhány hónap után elsőre nyú lesz.

— Meg kellett tisztánom a köz-

igazgatást az oda nem való elemekről. Ez fájlhat azoknak, akiket ez személyileg érint, de az állam érdekeit tartottam itt éppúgy szem előtt, mint Baranyában, ahol sokszor szintén erős lézzel kellett belenyulnom a közigazgatásba.

— Milyen a torontáli tisztikar — kérdezte munkatársunk?

— A jegyzői-kar kvalitás tekintetében ma már megfelelő, ném változtatás azonban itt is szükségesnek mutatkozik. A megyei előadók képzetet, hozzáértő emberek. Sok tisztviselője van a megyének, aki Baranyából jött ide. Jó szolgálatot tesznek az itteni közigazgatásnak. Hogy mást ne említsk, a ichi-falvi főbíró, aki szintén Baranyából jött, egyike a megye legkötőbb főbíráinak. Súlyos mulasztása volt a torontáli közigazgatásnak hogy a megyei közgyűlés és a közigazgatási bizottság egy even át nem tartott ülést, most ebben a tekintetben is betartjuk a törvényes rendelkezéseket.

— A politika terén milyen tevékenységet fejt ki Alispán ur?

— Állásom természeténél fogva politikával nem foglalkozom, de mindig azon igyekszem, hogy a pártok közötti ellentéteket csökkentsem. Az utóbbi időben emint eszem, a pártzenvedélyek valóban csökkennek. A megyei közgyűlésen sikerült a személyi kérdéseket pártközi megállapodással megoldani.

— Milyen a magyarság helyzete

a Bánátban? — kérdezte munkatársunk.

— Minden vonalon keresztülvinném, hogy a közigazgatásban az állampolgárok egyforma elbánásban részesüljenek. A nemszóló lakosságtól természetesen megköveteljük, hogy hű állampolgárok legyenek. Azt hiszem, hogy a magyarságnak nincs panasa a bánáti közigazgatás ellen.

Eddig tartott a beszélgetés. Rajics alispán a beszélgetés végén meg szóba hozta a Bácsme gyei Naplót és azontul arról folyt a szó a magyar sajtó kulturfeleladatairól, az igazi demokratikus politika irányító elveiről és a magyarok jövőnd szerepéről.

ELTREK

— Volt miniszterek kiüntetésé. Beogradból jelentik: A minisztertanács aláírta az egyes politikusok kiüntetéséről szóló ukázt, mely szerint Jovanovics Joca volt építészeti minisztert a fehér sasrend II. osztályával, Uzunovics Nikola volt agrár- és közlekedési minisztert a Karagorgye-csillag III. osztályával, Juricsics Márkó volt igazságügyi- és Zecsevics tábornok volt hadügyminisztert, Miletics Szlavko volt postatügyi és Jovanovics Milivoj volt építészeti minisztert a Szent Száva rend I. osztályával, Kriaman Hinko volt erdészeti és Kukovec Vjekoslav volt szociálpolitikai minisztert a fehér sasrend V. osztályával tüntették ki.

— A fumei jusozslavok tárgyalásai Beogradban. Beogradból jelentik: A lapok megírták a napokban, hogy a fumei kormány egy megbízottja levelet hozott Papisics miniszterelnöknek. Amint most megállapítást nyert, a levelet Fiuméből nem az oltani kormány megbízottja, hanem Stiecs Gavra a fumei jusozslavpártiikára hozta Beogradba, ahol fontos tárgyalásokat folytat a Susák-Fiume közötti vasuti forgalom megindítására.

— Az angol kölcsön ügye. Beogradból jelentik: A pénzügyminiszterium értesítést kapott arra vonatkozólag, hogy a Bolton-Armstrong bankcsoport megbízottja a napokban Beogradba érkeznek az angol kölcsön végleges megbeszélése és lebonylítása céljából. A kölcsön egyik közvetítője Jovanovics Jován londoni helyettes konzul már Beogradba érkezett a tárgyalásoknak és a kiküldöttek fogadásának előkészítése céljából.

— A tanítók még nem kapták meg fizetésüket. Hirt adunk azokról a zavarokról, amelyek miatt az állami tisztviselők január elsőjén nem kapták meg a fizetésüket. A tisztviselők nagy része néhány napos késédel-m után hozzájutott a járandóságához, a tanárok, tanítók azonban még ma sem kaptak fizetést. Érdeklödtünk a közoktatásügyi miniszteriumban, hogy miért késik a vajdasági tanítók fizetésének kiutalása. A miniszteriumban a legnagyobb meglepetéssel értesültek arról, hogy a tanítói illetményeket még nem fizették ki s megígérték, hogy a fizetések kiutalása iránt sürögösen intézkednek.

Az albániai szövetségi bizottság elnökeinek bejárata. A belga miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Millerand francia köztársasági elnökénél. A kihallgatásnak diplomáciai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak.

Az albániai szövetségi bizottság elnökeinek bejárata. Beogradból jelentik: Az albániai szövetségi bizottság elnöke, Schiffer, súlyos és hosszantartó betegsége miatt valószínűleg hamarosan elhagyja Albániát.

A palicai kocsolyaszegő. A hideg idő beálltával Palicson megindult a legérettebb kocsolyaszegő. Tekintettel a mindinkább növekedő kocsolyázók számára, a női fűrdőben melegező helyiséget rendeztek be.

Eljegyzés. Daffé Teréz és Práznovszky Imre jegyesek Temesvár-Subotica.

A főbőlséges tisztviselői elbocsátása. Az állami tisztviselők sorában minden megnyugó a kijelentés dacára is izgalmat keltenek azok a hírek, hogy a főbőlséges tisztviselőket elbocsátják. A tisztviselői meggyőződése szerint nincs főbőlséges tisztviselő, sőt kicsiny is a tisztviselői létszám. Hír szerint először a SHS. államvasutaknál vizsgálják meg a tisztviselői létszámot. Külön bizottság utazik ki az igazgatóságokhoz, ahol megvizsgálják ki a nélkülözhető tisztviselő.

Hidakat építenek Szerbiában. Beogradból jelentik: Az építészeti minisztérium 60.000 dinár hitelt szavazott meg a Saraj Polok folyó szabályozására és ugyanazon a folyón Prilepjénél való hid építésére.

A színházterem átálátása. Megirtuk már, hogy a városi tanács a színházteremnek táncteremmé való átálátását határozta el. Az átálátási munkálatokat a mai napon már meg is kezdték és a páholyok nagyrészt már lebontották. A páholyok eltávolításán kívül még a megörgeztet üllőhelyek helyébe elmozdítható széksorok kerülnek. Az átálátási munkálatok rohamosan haladnak előre és valószínűleg csütörtökre már készen is lesz az újból táncteremmé alakult színházterem.

Uj sportklub alakult Suboticán. A fejtett suboticali sportélet egy új sportklubbal gyarapodott. Tegnap délután alakították meg ugyanis a suboticali cionisták a „Juda Makabbi” sportklubot. Az alakuló gyűlésen megválasztották a klub vezetőségét és megindult már a tagfelvétel is.

Amnesztia lesz Romániában. Bukarestből jelentik: A Take Jonesku kormány elhatározta, hogy még ebben a hónapban, de legkésőbb február elején amnesztiát ad az összes politikai elítélteknek.

Magyar királyi honvédség. Budapestről jelentik: A honvédelmi minis ter elrendelte, hogy a magyar fegyveres erő valamennyi csapattervét, intézetét és alakulatát jövőben „magyar királyi honvéd” névvel kell megjelölni.

A suboticali gimnáziumban nem kezdik meg az előadásokat. Miután a vöhenyáriárvány még nem szűnt meg, a tisztí főorvos előterjesztése elhatározta, hogy az előadásokat a suboticali gimnáziumban csak január 21-ik napján kezdik meg.

Az ir parlament elfogadta az Angliával való megegyezést

— Megalakult az első szabad ir kormány —

Páris. A Daily Eireann hatvanegyszavazattal ötvenhét ellenében elfogadta az angol-ir kiegyezést.

De Valerát és Griffith-et midőn a parlamentből távoztak, a tömeg viharos ovációkkal üdvözölte.

De Valera kijelentette, hogy a nép által felállított köztársaságot csak a nép szüntetheti meg.

Dublin. A Daily Eireann-i szavazás eredménye az utolsó pillanatig kétséges volt.

De Valera személyes befolyásával sok ingadozót bírt rá, hogy az angol-ir kiegyezés elfogadása ellen szavazzanak. Ezért történt a döntés aránylag kis szótöbbséggel.

A városban óriási izgalommal várták a szavazás eredményének kihirdetését.

A döntés — a kiegyezés elfogadásának híre — percek alatt eljutott Írország minden részébe, mindentútt nagy lelkesedést kelte. Különösen nagy lelkesedéssel ünnepele Griffithet.

Amikor De Valera meghallotta az eredményt, kijelentette, hogy tudja, hogy kötelessége lemondani.

Később De Valera szólásra jelent

kezelt, de annyira erőt vett rajta a meghatottság, hogy könnyezve leült, nem tudott beszélni.

Valamennyi lap kimerítően foglalkozik a szavazás eredményével, rámutatnak, hogy az angol-ir kiegyezés értelmében a többség vezérének kötelessége megalakítani az ideiglenes kormányt.

Az új ir kormányt kétségtelemül Griffith vagy Collins lesz a feje. Ugy remélik, hogy az első szabad ir kormány a jövő héten megkezdheti működését.

De Valera semmisnek mondja a kiegyezést.

London. De Valera egy küldöttségnek kijelentette, hogy amikor a parlament a kiegyezés ügyében szavazott, akkor is fennállott a nép köztársaság, annak pedig minden más országtól független parlamentje van, De Valera szerint az

angol-ir szerződés elfogadása törvénytelen és semmis, mindaddig, amíg a nép, amely a köztársaságot felállította, nem mondja ki, hogy a köztársaság megszűnt.

Attól tartanak, hogy De Valera pártja és az unionisták között heves harc indul meg.

(*) Táncostély és shimmy-verseny.

Az idei farsangi szezon egyik legsikerültebb és legelegánsabb mulatságának ígérkezik az a táncostély, amelyet Landau Juliska és nagyszámú rendezője rendez január 14-én a Bárány-szálloda nagytermében. A szigorúan zárkórt táncostélynek — amelyre a névre szóló meghívók már kibocsátottak, a legérdekesebb pontja az a nagyvárosok mintájára rendezett shimmy-verseny lesz, amely a legjobb alkalom lesz arra, hogy a hihetetlen népszerűsége szert tett shimmy legelegánsabb formáját ismerje meg az előkelő suboticali közönség. A verseny eredményeképp egy szakemberekből álló zsűri fog három értékes díjat a legjobb shimmy-táncosoknak megítélni. Subotica és környéke társadalmi lézasan készül a fényesnek ígérkező táncostélyre.

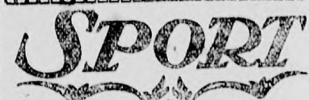
(*) A »Pala Rossza« énekes népszimniwet adja e hó 15-én délután 4 órai kezdettel közkívánatra a Suboticali Műpártolók Köre a városi színházban. Jegyek kaphatók a körhelyiségében, Pietsch fényképész házában. 248

(*) Az »Ördög Mátájaja« énekes szimniwet játszotta a Suboticali Műpártolók Köre e hó 6-án este. Az előadás minden tekintetben elsőrangú volt, miért is hálával adózik a suboticali közönség az agilis és minden tekintetben elsőrangú produkáló szereplőknek. Pietsch Ferencnek sok tapsot aratott kiválóan sikerült énekeszámával. Fehér Anna szintén megnyerte a közönség tetszését. Weisz Irénke »Barica« szerepében nagyon kedves volt. Férfiak közül Szabó Marei állandó kegyetlával mulattatja a közönséget. Szakácsy Sándor a családai boldorságát felhá ana szerepében nagyon jó volt. Heltyei Ferenc kitűnő énekével sok tapsot kapott. A többi szereplők szintén elsőrangú produkáltak.

(*) A »Béke« étteremben naponta friss csapolású barna sör kapható.

(*) Ugyvéd. Peter M. Vucsković az idén előjáró, az igazságügyi minisztériumban irodáját Beogradban, Knez Lazár-utca 1. szám alatt megnyitotta. Telefon 360. 8006

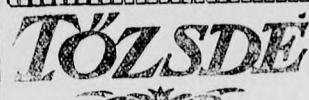
(x) Róth Olga kozmetikai intézetében Reg. Alexandrova (Kossuth)-utca 21. sz. alatt, az Angoi-Magyar Bank palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcbőrhámásztás, alkalmatlan hajszálak, patkánások, szemölcsök, hajpótlók, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatás kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szőplőkencsők stb. 4712

A bécsi őszi bajnoki mérkőzések befejezése. Vasárnap Bécsben csak egy mérkőzés volt. Az őszi bajnok forduló befejezésül a Wiener Sport Club és Rapid játszották le hátralevő mérkőzésüket, melynek eredménye 5:1 a W. S. C. javára.

Ezzel befejezést nyert az őszi elsőosztályú bajnokság eldöntése. Az elért pontok szerint a bajnokság állása a következő:

1. Wiener Sport Club.
 2. Hakoah.
 3. Rapid
- Prágai mérkőzés. Prága—Északnyugati Csehország válogatott 3:1.

Budapesti tőzsde. Jan. 9. (Zárlat.)

Valuták:	Devizák:
Font . . . 2570	London . . . 2590
Fr. frank . 4830	Páris . . . 4925
Dollár . . 590—600	Newyork . . 597½-607
Márka . . 375—385	Berlin 362½-372½
Lira . . . 2590	Milano . . . 2610
Lei . . . 480—490	Bukarest
Sokol . . 995-1035	Prága 997½-1007½
Osztr. K 9	Bécs . . . 09
Dinár . . 785—805	Zagreb . . 195—205
Napoleon 2370	Róma . . .
Rubel . . . 83	Zürich . . 11850
L. mérka 20	Varso . . .
S. frank . 11900	
Léva . . .	

ÉRTÉKPAPIROK: Magyar hitel 1890 Osztrák hitel 1180, Államvasut 390, Delf. vasut 1370, Salgó 5150, Kőszén 10255 Adria 6400, Atlantica —, Ganz-Danubius —, Papir 2775, Nasici 17500, Slavonia 1535, Rima 2355.

Ajándékoknak kiválóan alkalmas

SZŐRMEÁRU

legszébb, legizlésebb és legfinomabb kiállításban

Spitzer Lajos

szűcs, szőrmeárkereskedőnél kaphatók.

681

Suboticei Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.
Sz. 84/1922.

Felhívás.

A Sociálpolitikai Minister ur 75938/921. sz. rendelete alapján felhívtnak az összes munkaadók, hogy biztosításra kötelezett alkalmazottaikat, kik 1922. január 1-én alkalmazásban állottak, tekintet nélkül arra, hogy bejelentették-e már a kerületi munkásbiztosító pénztárba vagy sem, f. évi január hó 15-ig az e célra szolgáló bejelentő lapokkal újból jelentsék be.

Annál a munkaadónál, aki e felhívásnak eleget nem tesz, az adatok hivatalból, szükség esetén a helyszínen a munkaadó költségére fognak beszerzetetni s azonkívül a kihágási eljárás is folyamatba fog tétetni.

Egyben figyelmezteti a kerületi munkásbiztosító pénztár a munkaadókat, hogy 1922. jan. 1-től a betegségi biztosítási díj új napi-bérosszámítás szerint fog kirovatni.

Subotica 1922. jan. 9.

Bogdanović s. k. Horváth Bálint s. k.
Igazgató. elnök.

SZOLGALATI NYERGEKI!

TOVÁBBA BRICS, VESZÉNY NYEREG, IGAS és FARADES LŐSZER SZÁM ES SZERSZÁM KAPHATÓK

SZABÓ FERENC
SZIJGVARTÓ ÉS NYERGESNÉL SUBOTICÁN. 7308

VERETÉK OSTOR ÉS OSTORNYEL NAGYBAN ES KICSINYBEN A LEGJUTANYOSABB ARON

Pályázat.

A staremoravici reform. egyh. tanács kéntori állásra — egy évre pályázatot hirdet. Fizetése 11 kat. hold és 1050 négyszögöl jó föld a község alatt. Lakás és stola. Kötelessége az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezésén kívül esetleg, ha az állam az egyház kötelességévé fogja tenni — az összes elemi iskolai hit és ének oktatás és egyh. építési munkában a lelkes utasításainak követése. Megfelelő okmányok február 1-ig a lelkesi hivatalhoz küldendők be.

Staremoravica, 1922. jan. 7.

241 Egyháztanács.

A biztosítási szakmában jártas irodai munkaerő

(női is) perfect magyar, német és szerb tudással kerestetik azonnali belépésre, helybéli biztosító társasághoz. Ajánlatokat „Biztosítás” jeligen a kiadó továbbít. 239.

UTAZÓK,

kik a fényképnagyítás szakmájában jártasak, magas jutalék mellett felvételeket. Cim megíndítható RAPID hirdető irodájában Novisad. 219

Egy a festékáru- és kémiai szakmában jártas és az idetartozó piacon bevezetett

U-T-A-Z-Ó

nagyobb vállalat számára kerestetik. Irásbeli ajánlatok kéretnek „Elsördenti II-108” jelige alatt az Iuterreklam d. o. címre. Zagreb Jurjevka ulica 31. szám. 198

Megnyílt 1921. dec. 1-én

Astoria szálló

Beograd, Kraljev trg 9.
Uj épület. — Elsőrangú kényelemmel berendezve.

Astoria étterem és szórakozóhely

a fővárosi intelligencia legegánsabb találkozóhelye! Elsőrangú ételek, italok és kiszolgálás. — A személyzet magyarul is tud. — A n. b. utazóközönség pártfogását kérve az Igazgatóság.

S. H. S. KIRÁLYSÁG LEGNAGYOBB RAKTÁRHÁZA!

Terület 6000 m². Befogadóképesség 2000 vagon.

Bank Nikola Boschkovits R. . Beograd

átvesz mindennemű kereskedelmi árut a saját mondan felépített raktárházába elraktározás végett, a fekbér és egyéb költségek legelőnyösebb feltételei mellett

Egy része a raktárháznak mint vámraktár — transit — van szabadalmazva, amelyben az áru elhelyezhető és szükséghez képest részletekben elvámolható

A bank a beraktározott áru alapján folyószámlákat nyit.

A raktárház a dunai rakparton szorosan a vasútvágány mellett a Dunavaska-levrejele- és Banatska-utcák sarkán van felépítve. 6351

Vagonáru kirakás céljából, közvetlenül a raktárház elé usítható.

Nagyobb ármenyiségekénel hosszabb idei beraktározásoknál a fekbér külön megállapodás szerint lesz számítva.

SZERB BANK ZAGREBBAN.

Alaptőke: K 100.000.000. Tartalékok: K 80.279.394. Takarékkötelek: 800.000.000.

Fióküzlet Subotican (Pašičeva u. 4.)

Elfogad takarékköteleket, folyósít kölcsönöket, leszámítól váltókat, vesz- és elad csekkeket, devizákat, valutákat és lebonyolít mindennemű bankügyletet gyorsan és pontosan.

Od senčanskog kr. sreskog suda, kao grunтовne vlasti Broj 4811. grunt. 1921.

Izvod dražbenog oglasa.

U ovršnoj stvari Adolfa Erendnera i pridruženom mladjem ignacu Heilbrun senčanske firme ovrhovoditeja protiv Lajoša Boka stanovnika iz Sente kao ovršenoga grunтовna vlasti je naredila ovršnu dražbu radi uterivanja 112 K i 1270 Kr. glavnice sa pripadima na nekretnine na kuću i oraniku koje leže na području kraljevskog sreskog suda, kao grunтовne vlasti u Senti, a upisane su u Senčanskom 724. grunt. utlošku pod. A. I. 1—2. rednim i 7550., 7551. topografskim i 2158. popisnim brojim stojećea na imenu, Lajoša Boka uz izključnu cenu 3200 Kruna.

Dražba će se održati dne 18. februara 1922. god. prepodne u 9 sati u zvaničnom prostorije grunt. vlasti u Senti (l. sprat gradske kuće).

Nekretnina neće se prodati ispod dvotrećine (2/3) od isključne cene.

Sva lica, koja su voljna primiti učast na dražbi, dužni su 10 posto izključne svote u gotovom novcu na ime kaucije položiti ili take vrednosti u papiru deponirati, koje su određene u četirdesetdrugom §. u 60. zak. član. 1881. god. i tu okolnost izaslanom sudskom izveštaju sa priznanicom posvedočiti, kao isto i uslove ove dražbe potpisati (§§. 147., 150., 170. zak. član. 60. 1881. god. dalje paragraf 21. zak. član. 40. 1908. god.)

Ako se postigne veće obećanje od isključne cene i ako ne postupi još veće obećanje — dužno je to lice, koje je najveću svotu obećala izravniiti 10 posto na diferenciju kaucije (među izključne cene i obećane svote §. 25. zak. član. 41. 1908. god.)

Senta, dne 25. novembra 1921. god.

sr. kr. sreski sudija.

Za vernost odpravka:

nečtlljiv oficijal.

242

A FORGALMIADÓ

könyvelésére és beszolgáltatására részletes utasítás a

MINERVA HATÁRIDŐ NAPLÓBAN.

ÁRA 100 KORONA.

WEITZENFELD és TSA

SUBOTICA oooooo TELEFON 190
Iroda: Városi bérpalota. Kötélgár: Sental-pút
Felpitva 1902. oooooo Táviratcim: Kenderinár.

PONYVA

ELADAS ÉS KÖLCSÖNZÉS
A já n l: Lópokróccokat, Tízoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákókat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, minden-némü házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek. 2413

Gummi-különlegességek rum- és likőressenciák Lackner
drogéria Subotica.

Ponyvák és zsákok Rein Izsó

Sombor, Weidinger palota. Telefon: Iroda 133. Telefon: Lakás 106.

Egy komplett
jégkészítő gyár
kedvező áron eladó.
Bővebbet Gradjanska Banka Novisad,
vagy „Union“ trgovina boja. 229

Finoman örölt német kő-
SÓ minden mennyiségben kapható:
Vrnocsits Demeter-nél
Novisad, Futoška ulica 51 szám.
Telefon 345. — Interurban 327. 7920

A legújabb rendszerű horvát, német és magyar
betűs eredeti amerikai
írógép kapható
2250.— dinárért jóállás mellett **Deutsch Izidor-**
optikusnál Subotica, Alexandrova-ulica 5. — Min-
denemű írógépjavitások műhelyben leggyor-
sábban, jóállás mellett eszközöltenek. 3)

Vizmentes ponyvák és zsákok!
REIN IZSÓ SOMBOR
Weidinger-palota. 4926 Telefon 133.

Ortodox כשר
Prva Subotička Fabrika Salame
(Első Subotičai Szalámi Gyár)
ajánlja naponta frissen készített vrsli és füstölt
gyártmányait. — Telefon 2. — Detail eladás. —
Kunetz-ház- Gimnázium mellett. 7447

2 darab 4 osztályú álló sikszita Hecht és
Sternschneider gyártmány, kifogástalan
állapotban üzemnagyonbítás végett olcsón
eladó. Üzemből látható minden munka-
napon. *Paromlin „Gizella“ Virovitica.* 162

Kereskedők figyelmébe
AZ ORIENT
papíráru gyár Bezdán
felvette üzemét és gyárt:
Papírzsákok fehér és barna Superiorból
Bonbon és desszertzacskókat
Iskolai irkákat
Rajzirkákat
Kommissióskönyveket és
Mindennemű kereskedelmi nyomtatványt
Detailkereskedőknek
papírzsák cégnyomással

Apróhirdetések
Telefonon nem adunk hirdetést egyben felvilágosítást.
Apróhirdetés egy sor 2 K. vastagbetűs és címszó
létszerecsen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 K.
Apróhirdetéseket felvesz: Subotiča a kiadóhivatal.
Alexandra-ulica, Leibach-ház és Schlauger hírlap-
iroda a vasút park mellett. Vidéken valamennyi
főelírásútlónk. - Előfizetési díj: havonként 15 din., negyedévre 45 din

FOGLALKOZÁS
Szükséges egy kisebb
és októmós telep vezetésé-
hez egy művezető pépszé-
aki a központ vezetésére
önállóan képes. A telep
két motorral rendelkezik:
egy nafta és egy szivóváz-
motorral, azonitell akku-
mulátor teplel. Fizetés
megegyezés szerint. Az ál-
lás azonnal elogalandó.
Ajánlatok: Stara-kanjizai
mérnöki hivatalhoz külden-
dők be. 230

KÜLÖNFÉLE
Jutalomban részesül aki
egy kétszobás lakáshoz jut-
tat. Cim a kiadóban. 232

Bognárt keres Hirschl
Hermann és fiai gazdasága
Maliszentmiklós. 208

Takarítónőt keres egész
napra Korona-gyógyszer-
tér, Városház-épület. 231

Ögyes férfi vagy nő fod-
raszt keresünk, ki az on-
dolással, fésüléssel és ma-
nikűrözéssel jár. Hirth i
Drug Subotica. 212

Jobb megjelenésű gyer-
mektelen özvegy, vagy idő-
sebb leány (lehetőleg izr.)
ubi házhoz házvezetőnek
kerestek. Fényképes aján-
latok Singer Mór Vel. Ki-
kinda címre küldendők. A
felvett egyéni családtagnak
tekintjük. 223

Fiatal kifizetőt felveszünk
Rónai, Bajski-put 3. 247

Egy gyermektelen háza-
par házmesteri állást ke-
res. Cim a kiadóban. 238

Takarításért szép nagy
szoba lakást adok rend-
szerű házaspárnak. Bő-
vebbet Langne, Agina-ulica
11. 244

VÉTEL-ELADÁS

Veszek tört aranyt és
ékszereket mindenkinél ma-
gasabb árban. Alkalmi ék-
szerek eladása. Ékszerekre
pénz kölcsönt közvetíték
Pátkai, a Lombard zálogház
volt becsüse. Ivan Antu-
nović ul. 6, Novák-ház, 7100

Ház Sentán, Szabadka-
ulica 499. számú eladó. —
Értelmezhetni ugyanott. 209

Eladó Sentán Bartók-
ulica 50. számú ház, egy pö-
kémence és egy 4-es pö-
gőgép egy pár kövel. Adat-
ható azonnal. Sendor M.
László. 206

Használt de jóállapotban
levő rez vagy emalj üstöt
és egy liszteladót meg-
vételre keresek. — Cim a
kiadóban. 246

Eladó szép családi ház
butorral együtt és minden-
féle házi felszerelés. Ste-
tusz Viator-ul. 49. Aister-
ház. 190

Lilom Hajszesz Scham-
poon de Lys és Brillantin
de Lys a legkiválóbb haj-
ápolási kozmetikai készí-
tmények. — Kapható illes
gyógytárban, a főposta át-
ellenében.

Beltéren egy kisebb uri
család haz eladó. Beköl-
tethető. Cim a kiadóban.
243

Butor, jókarban levő
ebédülő borszékkel és
nagy tűkörrel, hálószoba
berendezések, különféle
butordarabok, függönyök,
mángorló, jég szekrény és
mosószekrény eladók. —
Subotica, Trumbiceva-ulica
59/22. Rippnél, Csirkepiac.
237

KÜLÖNFÉLE

Jutalomban részesül aki
egy kétszobás lakáshoz jut-
tat. Cim a kiadóban. 232

Arcot bársnyos simává
teszi a Terézia-krém, arc-
váz, puder és szappan hasz-
nálatra. Készíti Decsy gyó-
gyterápia a Kiskápolna mel-
lett. 1777

Gummbélyegzőt bár-
milyen nyelven 24 óra alatt
készít Molnár József Subo-
tica, Frankopanska-ul. 25.
(613. régi szám) Megrendé-
léseket a Bácsmegyei Napló
kiadóhivatala is felvesz.

Közkórház közelében
egy egészséges, száraz
butorozott szobát
keres Varga fakere-
kedő (közkórház állo-
más mellett.) 220

11 OPTICUS 11
Legolcsóbb bevásárlási
forrás e szakmában!

Tenner B.
Subotica, Alexandra-u.
11. szám.
Pontos és lelkiismeretes
szak kiszolgálás.
Javítások,
precizan,
gyorsan,
olcsón
készülnek.

**ÜGYNÖKÖK FEL-
VÉTELNEK.**
FÉNYKÉPÉSZEK FIGYELMÉBE!
Elsőrendű fényképnagyítások,
olajfestmények, aquarellék és
pastelek készülnek 10 nap alatt
**HAJDU fényképnagyító intézetében,
SOMBORBAN.**

A Bácsmegyei Napló részére
hirdetéseket Somborban
„KULTURA“
hírlap- és könyvtérjesztő vállalat és hir-
detési iroda vesz fel. (Pariskau, 8 Telefon, 16.)

Az Ifjúság
negyven gú-
dág és válto-
zatos tartá-
lommal jelent
meg (9 szám)
Közöl, Nové-
lákat, ver-
ket, közéleti
hasznos cik-
kéket a leg-
jobb írók fo-
lából. Megle-
tenik mince-
hetfőn 24 ol-
dal terjedelm-
ben. — Egy-
szám ára: 6
korena. —

Gömbölyű és szegletes
dobozokat készít
minden nagyságban
FISCHER ERNŐ DOBOZGYÁRA, SUBOTICA
KARADŽIČEVA ULICA 26. SZÁM.
Felvételi iroda: PAŠIČEVA U-LICA.

Gépek
és szerszámok
fa-, fém- és bádóg
megmunkálására
eredeti gyári árakon nagy választékban
állandóan raktáron alábbi cégnél: —

Karl Jetzbacher, Zagreb
Viaška ulica 25. 6039 Telefon 4-90.
Saját gyár Bécsben. Kérjen részletes árajánlatot!

BUZIÁSI
SZÉNSAV
állandóan kapható 10 és
20 kilogramos tartályokban
Telefon 63.
KRAUSZ MIKSA FIAI